

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XXXIX. — Izdan in razposlan dne 27. julija 1886.

116.

Ukaz ministerstev za finance in trgovino od 25. junija 1886,

s katerim se tara pri zacolovanji volnene preje odbijana izpreminja.

Ukaz o postavkih tare k občni avstro-ogerski colni tarifi, izdan kot priloga A k §ⁿ 12 zvršitvenega ukaza k colni tarifi od 25. maja 1882 (Drž. zak. št. 49), izpreminja se v porazumu s kralj. ogersko vlado v tem zmislu, da gre dodatno taro od 9 odstotkov, postavljeno na papirne tulce za volneno prejo tarifnih števil 154 a) in b), samo tedaj dodeljevati, kadar so papirnati tulci popolni, to se pravi, če gredó skozi celo dolžino kopov (*cops*) in dr. t.

Dunajewski s. r.

Pusswald s. r.

117.

Postava od 5. julija 1886,

o dodatnem kreditu k državnemu proračunu za leto 1886 kot podporščini zadrugi obrazovnih umetnikov Dunajskih, v delovito založbo troškov, ki jih prizadene vkupna udeležba avstrijskih obrazovnih umetnikov pri akademični slavoletni razstavi umetnin v Berlinu leta 1886.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V založbo niže imenovanega, v finančni postavi za leto 1886 ne v misel vzetega razhodka dovoljuje se naslednji dodatni kredit z uporabnostjo do konca marcija 1887, namreč:

Poglavje IX. Ministerstvo za bogočastje in uk.

A. Osrednja uprava.

Naslov 9. Troški za umeteljnostne in arhejologijske svrhe:

a) Za umeteljnostne svrhe:

§. 4. Ustanovine umetnikom, nalogi umetnikom, podporščine umetniških podjetij in drugi troški.

Izredni troški:

Podporščina zadrugi obrazovnih umetnikov Dunajskih v delovito založbo troškov, ki jih prizadene vkupna udeležba avstrijskih obrazovnih umetnikov pri akademični slavoletni razstavi umetnin v Berlinu v letu 1886 . . . 10.000 gld.

Člen II.

Zvršitev te postave naroča se Mojemu ministru za bogočastje in uk in Mojemu finančnemu ministru.

V Ischlu, dne 5. julija 1886.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Gautsch s. r.

118.**Postava od 6. julija 1886,**

o dodatnem kreditu k proračunu finančnega ministerstva za leto 1886.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V založbo izrednega troška, na katerega se v proračunu leta 1886 ni mislilo, dovoljuje se naslednji dodatni kredit, namreč:

Ministerstvo za finance, državna lastnina, poglavje 23. Dikasterijalna poslopja. Državni prispevek k troškom restavracije gradú Karlstinskega na Českem, ki se ima po črteži o trošku državne blagajne in českega deželnega zaloga zvršiti, prvi obrok 15.000 gld.

Člen II.

Ta kredit je uporaben do konca marcija 1888.

Člen III.

Zvršitev te postave naroča se Mojemu ministru notranjih reči in Mojemu ministru za finance.

V Ischlu, dne 6. julija 1886.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

119.**Postava od 7. julija 1886,**

s katero se rok za dogradnjo Herpeljsko-Tržaške panoge isterske državne železnice podaljšuje.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

S premeno člena III postave od 1. junija 1883 (Drž. zak. št. 103) govoreče o panogi Herpelje-Trst isterske državne železnice, podaljšuje se rok, v katerem je to panogo dograditi, do 30. dne junija meseca 1887.

Člen II.

Pričujoča postava pride v moč z dnem, katerega bode razglašena, in njena zvršitev je naročena Mojemu ministru za trgovino in Mojemu finančnemu ministru.

V Ischlu, dne 7. julija 1886.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.

Bacquehem s. r.

120.**Postava od 8. julija 1886,**

o dodatnih kreditih k državnemu proračunu za leto 1886 v ustanovitev začasnih učiteljskih mest, in v dodelitev službeno-letnega priklada suplentom na državnih srednjih šolah in na izobraževališčih za učitelje in učiteljice.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

V založbo niže imenovanih, v finančni postavi za leto 1886 ne v misel vzetih troškov dovoljujejo se naslednji dodatni krediti z uporabnostjo do konca marca 1887, namreč:

Poglavje IX. Ministerstvo za bogočastje in uk.

Redni razhodki.

A. Osrednja uprava.

Naslov 2. Šolski nadzor.

Vse v državnem zboru zastopane kraljevine in dežele.

V to, da se ostvarijo začasna učiteljska mesta na srednjih šolah, po tem na izobraževališčih učiteljev in učiteljic vsled uporabe definitivno nameščenih učiteljskih osob za okrajne šolske nadzornike . . . . . 10.000 gld.

C. Uk.

Naslov 15. Srednje šole:

§. 42 g. Za službeno-letne priklade suplentom srednjih šol . . . 9.000 gld.

Naslov 19. Ljudske šole:

§. 8. Za službeno-letne priklade suplentom izobraževališč za učitelje in učiteljice . . . . . 1.200 gld.

Člen II.

Zvršitev te postave naroča se Mojemu ministru za bogočastje in uk in Mojemu finančnemu ministru.

V Ischlu, dne 8. julija 1886.

Franc Jožef s. r.**Taaffe** s. r.**Dunajewski** s. r.**Gautsch** s. r.**121.****Postava od 8. julija 1886,****o prikladu idočem po nekih službenih letih suplentom (pomočnim učiteljem) na državnih srednjih učilnicah in izobraževališčih za učitelje in učiteljice.**

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Zamenščina (pristojbina za zameno, namestnina) suplentom (pomočnim učiteljem), kateri — zadobivši potno učiteljsko sposobnost — so na državnih srednjih šolah in zavodih v izobraževanje učiteljev ali učiteljic z učno dolžnostjo pravega učitelja pet let nepretrgoma in na zadovoljujoč način služili, povišuje se za dve sto goldinarjev.

Čas službe, ki ga je kdo dovršil predno je ta postava veljati začela, gre vračunjati.

Kadar bode tak suplent (pomočni učitelj), kateri je nekaj časa svoje službe prebil na kakem nedržavnem učilišču imenovane vrste, vzprijet na državno učilišče, smejo mu se vračunjati službena leta, ki jih je v prvič omenjeni lastnosti prebil.

Ako suplent ni sam bil kriv ali pripomogel, da je čas službe bil pretrgan, dopuščeno je v slučajih posebnega ozira vrednih vračunjati mu oni čas službe, katerega je prebil pred pretrgom.

§. 2.

Ta postava pride v moč z začetkom šolskega leta 1886/7 in nje zvršitev naroča se ministru za bogočastje in uk.

V Ischlu, dne 8. julija 1886.

Franc Jožef s. r.**Taaffe** s. r.**Gautsch** s. r.

122.**Postava od 11. julija 1886,**

o deloviti uporabi izrednega kredita od 40.000 goldinarjev, s finančno postavo za 1885 pod poglavjem IX, naslovom 14, §^{om} 6 kot prvi obrok za novo zgradbo kirurški kliniki v Krakovu dovoljenega, v nakup stavišča za ta zavod.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Vladi se daje oblasti od izrednega v finančni postavi od 26. marcija 1885 pod poglavjem IX, naslovom 14, §. 6, kot prvi obrok za novo poslopje kirurški kliniki v Krakovu dovoljenega kredita od . . . . . 40.000 gld.
iznos od . . . . . 24.000 „
uporabiti v to, da se kupi stavišče za ta zavod.

§. 2.

Ta postava pride v moč tisti dan, katerega se razglasi.

§. 3.

Mojemu ministru za bogočastje in uk je naročeno zvršiti to postavo.

V Ischl, dne 11. julija 1886.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Gautsch s. r.

123.**Razpis ministerstva za finance od 12. julija 1886,**

s katerim se Prickov žestomernik, sostav J. Weiser, dozdanjega dela izključuje od preskusa in beleženja.

V porazumu s kralj. ogerskim ministerstvom za finance ne pripušča se, počenši od 1. avgusta 1886, več k preskusu in beleženju (štempljanju) zarad prigleda V. Prickov žestomernik (aparatus za merjenje žeste ali spirita), sostav J. Weiser, dozdanjega dela, kateri je bil z razpisom od 1. julija 1884 (Drž. zak. št. 113) dopuščen za prigled pri zadavkovanji pridelka v žganjarnah.

Prickovi žestomerniki takšni, ki jih uže zdaj rabijo, smejo se v davkovno-uradni prigled pri zadavkovanji pridelka še tudi dalje pustiti, vendar samo dotle, dokler brez ovire službujejo.

Ako se najde kak nedostatek v pravilnem hodu katerega takega žestomernika, mora se precej izključiti od nadaljšne uporabe za davkovno-uradni prigled ter nadomestiti z drugim žestomernikom, kateri je za prigled pri davku od žganja narejen po propisu in meroizkusno obeležen.

Dunajewski s. r.

Ukaz ministerstva za trgovino od 15. julija 1886,

zarad premene nekaterih določil v ukazu od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 79), kateri postavlja pravila za vožnjo razpočnih stvari po železnicah, odtosno v IV. dodatku k istemu, izdanem z ukazom od 5. septembra 1885 (Drž. zak. št. 132).

V ukazu od 1. julija 1880 (Drž. zak. št. 79), kateri postavlja pravila za vožnjo razpočnih stvari po železnicah, odtosno v IV. dodatku k istemu, izdanem z ukazom od 5. septembra 1885 (Drž. zak. št. 132) izpreminjajo, odtosno dopolnjujejo se niže navedeni paragrafi takó le ter zaóno precej veljati, namreó:

§. 1.

(Opomnja k toóki 6 naj slove:)

„Opomnja: Kolodijeva volna, katera se pošilja po propisih v št. IX in XXXVI dodatka D k vršbenemu (kretnemu) pravilniku, ne podpada doloóilom prióujoóega ukaza“.

(Na konci je vvrstiti:)

„12. Pokalni bobki (graški).“

§. 6.

(Na konci je vvrstiti:)

„12. Pokalni bobki odpravljajo se pod naslednjimi uveti:

1. Pokalne bobke je po 1000 zrn ali svalkov najveó, kateri vsi skup ne smejo óez 0.5 g pokalnega srebra v sebi imeti, v škatle iz lepenke (kartona), ki so ovite s papirjem, med žagovino vdevati.

2. Škatle je vlagati v shrambe iz moóne železne ploóe (plehovine), ali v trdne lesene zaboje, ki ene kakor druge nimajo óez 0.5 m³ prostornine, brez priloženih drugih predmetov takó, da bode med stenami shrambe in njeno vsebino še najmanj 30mm prostora z žagovino, slamo, otrami ali podobno tvarino napolnjeno, da se torej pri stresanji škatle ne morejo gibati ali premikati.

3. Shrambe morajo na sebi imeti razloóno ime pošiljalca in fabrike in pa naznambo vsebine.

4. Vsaki poslatvi mora biti pridodana potrdnica izdana od fabrikanta in enega zapriseženega kemika o tem, da se je pazilo na zgornje pod št. 1 do 3 stojeóe propise.

Enako potrdnico naj pošiljalec izdá na voznem listu ter mora njegov podpis biti uradno overovljen.“

§. 26.

(Alinea 1 naj slove:)

Zeleznocestne vozove, natovorjene z razpoónimi stvarmi, treba je praviloma v zadnji polovici vlaka, a vsekakor takó vvrstiti, da bodo za njimi tekli še najmanj trije prazni ali s predmeti, kateri se lahko ne vnamejo, natovorjeni pokriti vozovi; treba jih je med sabo in z vozovi, ki so pred in za njimi, trdno zvezati. Za takimi vozovi, na katere ni razpoónih stvari veó nego 25 kg óiste teže naloženo, ni treba vstavljati posebnih v ohrambo služeóih vóz.“

§. 27.

(naj slove:)

„Ako vóz natovorjenih z razpočnimi stvarmi, ni moči vstaviti v zadnjo polovico vlaka, ali kadar taki vozovi sami za se sestavljajo en vlak, morajo mu ne samo na konci, temuč tudi za lokomotivom biti po trije zavarovalni vozovi, o kakeršnih se je govorilo prej (§. 26).“

Kraljevski ogerski občilni minister, s katerim je na to stran bil dogovor, daje ob enem enakšno ukazilo železnicam po deželah ogerske krone.

Bacquehem s. r.

125.

Ukaz ministerstva za trgovino od 15. julija 1886,

o premeni nekaterih določil v vršbenem pravilniku za železnice na državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, vvedenem z ukazom od 10. junija 1874 (Drž. zak. št. 75), odnosno v dodatkih k istemu izdanih z ukazi od 15. septembra 1881 (Drž. zak. št. 100); od 1. julija 1884 (Drž. zak. št. 106) in od 15. septembra 1885 (Drž. zak. št. 131).

V vršbenem pravilniku za železnice na državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel, vvedenem z ukazom od 10. junija 1874 (Drž. zak. št. 75), odnosno v dodatkih k istemu izdanih z ukazi od 15. septembra 1881 (Drž. zak. št. 100); od 1. julija 1884 (Drž. zak. št. 106) in od 15. septembra 1885 (Drž. zak. št. 131) izpreminjajo se, odnosno dopolnjujejo se niže navedeni paragrafi takó le ter začnó precej veljati, namreč:

§. 48.

V določilu pod *A*, 3, *d*) izbrisati je besede: „zarad zažigal in strelnih kopic primerjaj dodatek *D*, št. I in III“ ter naj se na konci tega določila postavi:

„(zarad vžigal, strelnih kopic, pokalnih bonbonov in pokalnih bobkov ali graškov, primerjaj dodatek *D* št. I, III, III *b* in III *c*.)“

§. 57.

Opomnji k drugemu Alinea tega paragrafa naj se kot drugi odstavek dodá:

„Za tovarne poslatve, katerim izročevalna (dobavna) doba v nedeljo poteče, podaljšuje se ista v notranjem avstro-ogerskem prometu do 12. ure o poldne v ponedeljek, ki prihaja prvi za tisto nedeljo.“

Dodatek D.

Številka III *b*.

Za št. III *a* naj se pod št. III *b* vdene naslednje določilo:

„Pokalni bonboni pripuščajo se ter smejo voziti, če jih po 6 do 12 leží v kartonih, kateri so po tem skupaj vloženi v lesene skrinje (zaboje).“

Številka III c.

Za št. III b naj se pod št. III c vrstni naslednje določilo:

„Pokalni bobki odpravljajo se pod naslednjimi uveti:

1. Pokalne bobke je po 1000 zrn ali svalkov največ, kateri vsi skup ne smejo čez 0.5 g pokalnega srebra v sebi imeti, v škatle iz lepenke (kartona), ki so ovite s papirjem, med žagovino vdevati.

2. Škatle je vlagati v shrambe iz močne železne ploče (plehovine), ali v trdne lesene zaboje, ki ene kakor druge nimajo čez 0.5 m³ prostornine, brez priloženih drugih predmetov takó, da bode med stenami shrambe in njeno vsebino še najmanj 30 mm prostora z žagovino, slamo, otrami ali podobno tvarino napolnjeno, da se torej pri stresanji škatle ne morejo gibati ali premikati.

3. Shrambe morajo na sebi imeti razločno ime pošiljalca in fabrike in pa naznambo vsebine.

4. Vsaki poslatvi mora biti pridodana potrdnica izdana od fabrikanta in enega zapriseženega kemika o tem, da se je pazilo na zgornje pod št. 1 do 3 stoječe propise.

Enako potrdnico naj pošiljalec izdá na voznom listu ter mora njegov podpis biti uradno overovljen.“

Številka IV.

Ta številka dobode naslednje besedilo:

„Vžigalni klinčki in druga vžigala na drgnjenje in na potezanje (kakor netilne svečice, gobe itd.) naj se v shrambe iz močne železne pločevine ali iz trdno staknenega lesa, ki ne smejo biti čez 1.2 m³ velike, vlagajo skrbno in tako trdno, da se ves prostor teh shramb napolni. Na lesene zaboje je od zunaj razločno zaznamovati, kaj imajo v sebi.“

Številka V.

Ta številka dobode naslednje besedilo:

„Varnostni zapalniki, to je zapalne vrvice, obstoječe iz tenkega, gostega mešička, kateri ima v sebi primeroma neobilo smodnika, spadajo pod propise dane v št. IV. (Zarad drugih zapalnih vrvec primerjaj št. I.)“

Številka VIII.

Drugi odstavek te številke dobode naslednje besedilo:

„Uže rabljena masa za čiščenje plina imajoča v sebi kaj železa ali mangana — če se ne oddaje na vožnjo vložena v goste shrambe iz pločevine, — prevzema se na odpravo samo v železnih vozovih. Če ti vozovi nimajo trdno zapirajočih železnih pokrovov, treba je tovor popolnem pokriti s pregrijali, ki so s lugom iz klorovega kalcija takó močno napojena, da se ne vnamejo, če se jih plamen neposrednje dotakne. Pošiljalec in prejemnik naj nakladanje, oziroma odkladanje iz voza sam oskrbuje. Tudi mora pošiljalec, če železnocestna uprava zahteva, pokrivala za vozove sam omisliti.“

Številka IX.

Pod št. IX je opomnjo: „glej pod št. XXXV“ izbrisati ter vzprijeti naslednje določilo:

„Celoidin, — zdelek, ki se nareja z nepopolnim izhlapijenjem alkohola, bivajočega v kolodiji, ter je na videž milu podoben, a bitno iz kolodijeve volne obstoji, — prevzema se v odpravo samo takó, če so posamične plošče celoidina zavite v nepromočen papir in po tem vložene v zalepljene škatle iz pločevine.“

Številka XXXIII.

Številki XXXIII pridodati je opomnjo:

„Opomnja. V notranjem avstro-ogerskem prometu dolžne so stranke podvreči se še tudi vsem onim posebnim uvetom, ki jih železnocestna uprava postavi vsled ukazov, od vlade izdanih iz zdravstvenih ali drugih javnih ozirov.“

Številka XXXVIII b.

Za št. XXXVIII a vvrstiti je pod št. XXXVIII b naslednje določilo:

„Brezvodna, tekoča, žeplena sokislina, sme se na vožnjo oddajati samo v shrambah iz varjenega ali plavljenega železa, litega jekla ali bakra, ki so ob uradnem preskusu prestale tlak 50 atmosfer, ne izpremenivši oblike za stalno.“

Uraden zabeležek na shrambi mora razločno kazati, da je bila na to stran preiskušena, in sicer v teku enega leta pred oddajo na vožnjo.

Shrambe je trdno vložiti v skrinje in sicer tako, da se prej omenjeni zabeležek brez težave pokaže, kadar bode železnica poslatev prevzemala.“

Kralj. ogerski občilni minister, s katerim je na to stran bil dogovor, daje ob enem enako ukazilo deželam ogerske krone.

Bacquehem s. r.

126.

Ukaz ministerstev za notranje reči in trgovino od 17. julija 1886,

s katerim se prepoveduje prodajati alkaloid „*Hopein*“ in vse iz njega narejene ali ta alkaloid s sebi imajoče preparate, tudi „*Hopein-Beer*“.

Ker je s preiskovanjem „*Hopein*“-a in nekaterih zdelkov, narejenih iz njega, — a preiskovali so ga francoski in nemški kemiki in dal ga je sosebnost tudi vrhovni zdravstveni svet preiskati —, bilo izkazano, da „*Hopein*“ imenovani alkaloid, kateri je, kakor se pravi, iz divjega ameriškega tako zvanega arizoma-hmelja izveden, sestoji ponajveč iz morfina, kateri se ne nahaja ni v evropskem, ni v ameriškem hmelji niti se dá iz njega izvajati, in da mu je v prav mali množini primešana druga organska osnova, vzvidelo se je ministerstvom za notranje reči in trgovino v obrambo javnega zdravstva prodajo tega alkaloida, po tem vseh zdelkov, za katere se pravi, da ga imajo kaj v sebi, tudi „*Hopein-Beer*“-a prepovedati z izrečnim pristavkom, da „*Hopein*“-a in zdelkov iz njega,

ker jim je namera zdravnike in občinstvo slepiti ter jih gre za skrivno zdravilo zmatrati, tudi lekarne ne smejo v zalogi imeti niti oddajati celo tedaj ne, kadar bi jih komu kak zdravnik zapisal.

Taaffe s. r.

Bacquehem s. r.

127.

Ukaz ministerstva za pravosodje od 19. julija 1886,

da se občini Mali Zdekov in Radšov odkazujeta v okoliš Vimperškega okrajnega sodišča na Českem.

Na podlogi postave od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) izločata se občini Malo-Zdekovska in Radšovska iz okoliša Volinskega okrajnega sodišča ter odkazujeta pod Vimperško okrajno sodišče.

Ta ukaz pride v moč 1. januarja 1887.

Pražák s. r.